

Ett ytterligare skäl till den af mig föreslagna förändringen finner jag deri, att äfven vid nya väglagens tillämpning kommer domänstyrelsen att vara förhindrad att lemna bifall till tagande af väglagningsämnen på statens utarrenderade domäner, då sådant skulle enligt 33 § väglagen komma i fråga, hvarigenom endast onödiga rättegångar skulle uppkomma.

På grund af det anförda får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla om sådan ändring af 65 § af kongl. förordning angående hushållning med de allmänna skogarna i riket af den 26 januari 1894, att domänstyrelsen må erhålla rättighet att upplåta äfven statens utarrenderade domäner för tägt af svart granit, jemte andra stenarter och grus, dock att det sker utan skada för domänarrendatorerna.

Stockholm den 26 januari 1895.

P. Truedsson.

N:o 125.

Af herr J. Olsson, från Stockholm, om ändrad lydelse af 60 § i regeringsformen.

Regeringsformens 60 § stadgar bland annat, att »allmänna afgifter af hvad namn och beskaffenhet som helst ej må, utan Riksdagens samtycke, kunna förhöjas, tullen å inkommande och utgående spanmål allena undantagen.»

Denna sistnämnda bestämmelse utgör sålunda ett undantag från den i 57 § regeringsformen fastställda viktiga grundsats, att Riksdagen allena eger utöfva svenska folkets urgamla rätt att sig beskatta.

Ifrågavarande undantag innebär emellertid enligt min uppfattning under nuvarande förhållanden en icke blott onödig utan rent af olämplig och farlig möjlighet för Kongl. Maj:t att ingripa i Riksdagens bevillnings- och beskattningsrätt. Så länge stadgandet kvarstod i grundlagen under det tysta förbehåll att det icke skulle begagnas, har visserligen ingen anledning funnits att påyrka dess borttagande. Men sedan Kongl. Maj:t, genom sitt bekanta beslut den 5 innevarande januari om spanmålstullarnas höjning, ådagalagt, hvilka betänkliga konsekvenser nämnda undantagsbestämmelse kan medföra, torde tiden vara inne för Riksdagen att häfva den beskattningsmagt, som är en af dess viktigaste företrädesrättigheter.

Ingen lär kunna förneka att nämnda stadgande numera är åtminstone obehöfligt. Det kunde möjligen hafva skäl för sig på den tid, då Riksdagarne endast sammanträdde hvar femte eller hvar tredje år, och då t. ex. ett missväxtår kunde påkalla en skyndsammare reglering af spanmålstillgången. Men sedan riksdagarne numera årligen återkomma och det icke heller i nödfall möter några större svårigheter eller kostnader att sammankalla urtima Riksdag, synas inga grundade skäl längre förefinnas för ett bibehållande af Kongl. Maj:ts rätt att Riksdagen ohörd pålägga en så känbar beskattning som den på brödfödan, helst då denna rätt synes lemna regeringen möjlighet att förändra den af Riksdagen efter moget bepröfvande bestämda proportion mellan tullen på omalen och malen spanmål.

Jag tillåter mig för den skull värdsamt föreslå,

att Riksdagen ville, såsom hvilande i grundlagsenlig ordning, antaga den förändring i 60 § Regeringsformen att orden: »*tullen å inkommande och utgående spanmål allena undantagen*», i andra punkten utgå.

Stockholm den 27 januari 1895.

John Olsson.